

Ministerium: Folketinget

Journalnummer:

Fremsat den 8. oktober 2013 af Mette Bock (LA), Simon Emil Ammitzbøll (LA) og Anders Samuelsen (LA)

Forslag til folketingsbeslutning

om Danmarks stemmeafgivelser ved valg til FN-organer med menneskerettighedsfunktioner

Folketinget pålægger regeringen at forpligte sig til ikke at stemme på lande, der systematisk krænker grundlæggende menneskerettigheder, ved afstemninger om medlemskab af FN-organer med menneskerettighedsfunktioner.

Bemærkninger til forslaget

Beslutningsforslaget er en genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 127 fra folketingsåret 2012-13, som blev førstebehandlet den 21. maj 2013. Der henvises til Folketingstidende 2012-13, A, B 127 som fremsat, side 1 ff. og F, møde 99, side 56 ff.

Forslagsstillerne ønsker med dette beslutningsforslag at sikre, at Danmark bidrager til, at internationale menneskerettighedsstandarder overholdes, og at FN's menneskerettighedsorganer ikke i højere grad, end det allerede er tilfældet, misbruges til at holde hånden over diktaturstater. Det skal ske, ved at regeringen i forbindelse med valg til alle FN-organer, der varetager menneskerettighedsfunktioner, såsom Menneskerettighedsrådet, UNESCO og ECOSOC, forpligtes til ikke at stemme på lande, der systematisk krænker grundlæggende menneskerettigheder.

Det fremgår bl.a. af Freedom Houses analyse af valget til FN's Menneskerettighedsråd den 12. november 2012, at syv af kandidatlandene, svarende til 37 pct. af alle kandidatlandene, er uegnede grundet systematiske menneskerettighedskrænkelser, og at yderligere tre landes kvalifikationer anses for værende tvivlsomme. De syv lande, Elfenbenskysten, Etiopien, Gabon, Kasakhstan, Pakistan, De Forenede Arabiske Emirater og Venezuela, lever ikke op til FN's egne kriterier for medlemskab af Menneskerettighedsrådet. Som det er beskrevet i Generalforsamlingens resolution 60/251, skal valgte medlemmer opretholde de højeste standarder med hensyn til at fremme og beskytte menneskerettigheder. Ved valget til Menneskerettighedsrådet er det således forudsat, at kandidaternes bidrag hertil skal tages i betragtning, hvilket dog i praksis sjældent sker i dag, jf. »Assessing the 2012 UN Human Rights Council Elections: One-Third of Candidates Unqualified for Membership«, Freedom House.

Det er dog ikke kun i Menneskerettighedsrådet, at diktaturstater opnår en platform, som er uforenelig med disse landes ageren. Den 8. november 2012 blev Sudan valgt til FN's økonomiske og sociale råd (ECOSOC), på trods af at Sudans præsident, Omar Al-Bashir, er tiltalt for krigsforbrydelser ved Den Internationale Straffedomstol som følge af Sudans omfattende myrderier i bl.a. Darfur, hvilket visse stater og eksperter betegner som et folkemord. Dette skete med overvældende 176 landestemmer ud af 192 mulige, jf. »Sudan Elected to Influential U. N. Body, Gets More Votes Than U. S.«, www.cnsnews.com, den 9. november 2012.

Endvidere stemte et flertal i UNESCO i marts 2012 for at beholde Syrien som medlem af UNESCO's Menneskerettighedskomiteé trods borgerkrigen i landet.

Det fremgår af Jyllands-Postens artikel »Danmarks stemme forbliver en hemmelighed« fra den 15. november 2012, at udenrigsminister Villy Søvndal (SF) ikke ønsker at oplyse, hvilke lande Danmark har stemt på i forbindelse med valget til Menneskerettighedsrådet. Dette kan ifølge udenrigsministeren skade muligheden for at fremme en dansk kandidat til et internationalt organ. Såfremt Danmark har stemt på lande, der begår systematiske krænkelser af menneskerettighederne, vil det være i strid med de ovennævnte kriterier og stå i direkte modsætning til den målsætning, som fremgår af regeringsgrundlaget »Et Danmark, der står sammen«. Heraf fremgår, at »Danmark skal turde kritisere alle, der groft krænker menneskerettighederne eller overtræder konventioner«, og at »regeringen vil arbejde for, at FN's Menneskerettighedsråd bliver et effektivt organ, f.eks. ved at udelukke lande fra deltagelse i Rådet, hvis der i FN er vedtaget en resolution om menneskerettighedsforholdene i det pågældende land«. Det vil endvidere harmonere dårligt med Udenrigsministeriets instruktion for den danske delegation til FN's 67. Generalforsamling fra september 2012. I instruktionen hedder det bl.a., at Danmark vil arbejde for, »at det internationale menneskerettighedsværn udbygges, især gennem styrkelse af det internationale overvågningsystem; samt at eventuelle bestræbelser på at underminere menneskerettighedsmekanismernes uafhængighed, integritet og effektivitet bliver imødegået«.

Hvis Danmark skal leve op til disse målsætninger, er det afgørende, at Danmark aktivt bidrager til at stoppe det systematiske misbrug af FN's menneskerettighedsorganer, således at disse ikke udvandes og politiseres yderligere.

Spørgsmålet om, hvilke lande der konkret vil være omfattet af denne folketingsbeslutning, må bero på en konkret vurdering. En sådan vurdering bør bl.a. baseres på Freedom Houses årlige Freedom of the World Index og The Economist's Democracy Index, således at Danmark aldrig stemmer på lande, der betegnes som »non free« eller »authoritarian« i disse undersøgelser. Tilsvarende bør Danmark være tilbageholdende med at stemme på lande, der betegnes som »partly free« (Freedom House) og »hybrid regimes« (The Economist), og som begår overgreb i form af tortur og fængslinger af politiske modstandere og andre grove overgreb på fundamentale borgerrettigheder og politiske frihedsrettigheder.

Skriftlig fremsættelse

Mette Bock (LA):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om om Danmarks stemmeafgivelser ved valg til FN-organer med menneskerettighedsfunktioner.

(Beslutningsforslag nr. B 8)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.